

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

LETNIK V

DUNAJ, V SOBOTO, 22. VII. 1950

ŠTEV. 53 (326)

Politika blokov in interesnih sfer ustvarja nevarnosti nove vojne

S kongresa Narodnega komiteja Jugoslavije za obrambo miru

V Beogradu je zasedal Narodni komite Jugoslavije za obrambo miru, ki je ob tej priložnosti prišel do zaključkov, v katerih se izraža mirljubna politika nove Jugoslavije. Narodi Jugoslavije, ki danes z vlado na čelu z vsemi silami delajo za gospodarski in kulturni dvig države, imajo življenjsko potrebne interese na ohraniti miru na mejah države, na Balkanu in v svetu. V teh značilnih je poudarjeno, da se jugoslovanski narodi s tem, da se borijo za mir in da podpirajo pošteno prizadevanja za ohranitev miru, hkrati borijo tudi za spoštovanje načel enakopravnosti med narodi in državami ter za svoboden notranji razvoj narodov. Obsojajo pa vsako politiko, ki vodi k povečanju vojne nevarnosti, obsojajo tekmovanja v oboroževanju, prav tako so proti uporabi atomske bombe in vseh drugih sredstev za množično uničenje, oni se z besedo in dejanjem borijo za uresničenje načel Organizacije združenih narodov in so solidarni z milijoni navadnih ljudi, ki se borijo za mir.

Narodni komite Jugoslavije nadalje poudarja, da razlike v družabnem redu posameznih držav ne ogrožajo svetovnega miru, ogrožajo pa politika interesnih sfer, politika neenakopravnosti med državami, politika vmešavanja v notranje zadeve drugih držav in politika gospodarskega izkoriščanja. Odgovornost za hladno vojno nosijo v prvi vrsti tisti krogi v posameznih državah, ki stremijo za tem, da bi svet razdelili na dva tabora. Narodni komite Jugoslavije je mnenja, da ima vsaka država pravico do popolne neodvisnosti in suverene enakopravnosti, nadalje pravico, da brani in čuva svoj obstoj in teritorialno neokrnjenost. Stvar miru pa je nerazdružljivo povezana z borbo proti politiki interesnih sfer, proti nadoblasti katere koli sile nad drugimi deželami, kajti vsak narod ima pravico do samoodločbe, vključno pravice do ustvaritve svoje neodvisne narodne države.

Napadalni krogi ene ali druge vesile, ki se zavedajo želje množice po miru, si prizadevajo, da bi resnični značaj svoje hegemonistične politike zabrisali z zvanečimi frazami o miru in skušajo številna mirovna gibanja v svetu napraviti za svoje orodje. Tako je tudi z organiziranjem svetovnih kongresov pristašev miru, katerih voditelji so jih pod pritiskom Sovjetske zveze spreminili v navadna politična sredstva krivične in napadalne politike SZ napram Jugoslaviji.

Ob koncu pravi Narodni komite Jugoslavije v svojih sklepih, da vprašanje ohranitve svetovnega miru ni monopol ene države, enega razreda ali ene politične stranke, temveč je življenjsko potrebno vprašanje vseh poštenih, naprednih in demokratičnih ljudi na svetu. V to gibanje spadajo vsi tisti, ki so za nedeljivi mir, za mir tako med velikimi kakor tudi med malimi narodi, ki so za skupno rešitev vseh obstoječih nerešenih vprašanj v duhu Charte OZN, in sicer ob udeležbi

vseh zainteresiranih držav, ne pa s poravnavo računov med velikimi silami na račun malih držav. Sem spadajo vsi, ki odločno podpirajo načela Charte OZN, ki so proti politiki interesnih sfer in blokov in ki se borijo za enakopravnost, neodvisnost in samostojen razvoj vsakega naroda, ki so za miroljubno sodelovanje med narodi sveta.

Naloga mednarodnega delavskega gibanja je odpor proti razdelitvi sveta v interesne sfere

Na kongresu je govoril tudi predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj in dejal, da vsako vsiljevanje volje in interesov ene države naprednim organizacijam onemogoča sleherni sodelovanje na podlagi poštenosti in enakopravnosti. Neenakopravni odnosi in diskriminacije vsebujejo vedno možnosti in nevarnost nove vojne in

FLRJ ne ogroža nobenega naroda

V imenu zvezne vlade je kongres Narodnega komiteja Jugoslavije pozdravil minister Milovan Djilas, ki je med drugim poudaril, da hočejo narodi Jugoslavije z vsemi narodi živeti v miru in sodelovanju, brez da bi na kateri koli način motili njihov notranji razvoj. Jugoslavija ne ogroža nobenega naroda in v Jugoslaviji ne more imeti nobena tuja država kakšna sredstva ali skupine, s katerimi bi ogrožala katero koli

ZDA odklonile indijski predlog glede Koreje

Kakor smo poročali v naši zadnji številki, je indijski ministrski predsednik Pandit Nehru poslal ameriškem zunanjemu ministru Achesonu in generalisimu Stalinu predlog o posredovanju v korejskem sporu. Po poročilih iz Washingtona je ameriško zunanje ministrstvo ta predlog odklonilo in je proti sprejemu zastopnika LR Kitajske v Varnostni svet. Prav tako pa je izjavil ministrski predsednik Attlee, da tudi angleška vlada odobrava odločitev ameriške vlade in prav tako kot ona podpira resolucijo Varnostnega sveta, v kateri se zahteva ukinitve vojaških operacij in umik severnokorejskih čet za 38. vzporednik. Iz Stalinovega odgovora pa je razvidno, da želi Sovjetska zveza rešiti korejsko vprašanje v okviru Varnostnega sveta, toda izven Organizacije združenih narodov.

Zadnje sredo je predsednik Truman izročil kongresu svojo poslanico, v kateri je nakazal vojaške in gospodarske ukrepe, ki bodo potrebni za uspešen zaključek akcije v Koreji. Kot glavno potrebo je Truman navedel ojačanja, ki bi jih morali poslati generalu Mc Arthurju. Tu-

sporov. Politika blokov in interesnih sfer ustvarja stalno nevarnost nove vojne in podkopava miroljubno sodelovanje med narodi. Zato pa je glavna naloga mednarodnega delavskega gibanja v borbi za mir odpor proti razdelitvi sveta v interesne sfere katere koli vesile.

Mi nočemo vojne, hočemo mir in v tem smo si enotni

Kot zastopnik katoliške cerkve v Jugoslaviji je na kongresu spregovoril škof Antun Aksamovič, ki je poudaril, da so intelektualci kot prvi poklicani, da se ne glede na veroizpoved ali narodnost, ne glede na politično ali ideološko prepričanje združijo v enotni fronti miru. Dobesedno je dejal: Mi nočemo vojne, hočemo mir in v tem smo si enotni! Mi obsojamo vojno, hočemo pa mir. Trajen in pravičen mir naj vlada med narodi!

drugo državo. Jugoslovanski narodi so vse svoje sile posvetili plemenitemu ustvarjalnemu delu za boljše življenje in za ustvaritev novih družabnih razmer, za novo resnično narodno in resnično socialistično demokracijo. Zato pa se z vsemi močmi borijo za pogoje takega ustvarjanja: za mir med narodi, za vsestransko sodelovanje med narodi na podlagi enakopravnosti.

kaj je Truman poudaril, da je obrambnega ministra pooblastil, da lahko zviša sredstva za vojaške sile in se posluži zakona o vojaški obveznosti. Na podlagi Trumanove poslanice je obrambno ministrstvo sporočilo, da bo takoj vpoklicalo omejeno število rezervistov za suhozemske čete, kakor tudi za mornarico in vojno letalstvo.

Po poročilih iz glavnega stana generala Mc Arthurja sta prispeli v Korejo dve novi ameriški diviziji, katerih ena se je takoj vključila v borbo, medtem ko druga varuje nadaljnja izkrcanja ob vzhodni obali. Čeprav v zadnjih dneh ni bilo večjih bojov, je severnokorejskim silam uspelo, da so zavzele mesto Jongdok in se povezale z močnimi partizanskimi enotami, ki so operirale na tem odseku. Radio Peking je javil, da so vojaške sile Severne Koreje vkorakale v Taejon, iz glavnega stana Mc Arthurja pa poročajo, da so ameriške čete zapustile edino letališče mesta Taejon, Severnokorejske čete so napredovale tudi ob severni obali, čeprav je njihovo napredovanje vsled bombardiranja prometnih sredstev precej oteženo.

Poslušajte radio Ljubljana

ki oddaja za Koroško:

23. julija ob 20. uri: Reportaža s I. koroškega partizanskega tabora v Kolljah pri Guštanju.

30. julija ob 20. uri: Reportaža s počitniške kolonije koroških otrok pri Sužaku.

Stranka beguncev bo kandidirala tudi na Bavarskem

Zapadnonemška stranka beguncev, ki je pri volitvah v Schleswig-Holsteinu dosegla precejšnje uspehe, je na Bavarskem ustanovila svojo podružnico in bo pri jesenskih volitvah postavila svoje lastne kandidate.

Belgijski socialisti nočejo služiti kralju

Predsednik socialistične stranke Belgije, Maks Buset, je izjavil, da socialistični funkcionarji ne bodo sodelovali v noženi bodoči vladi, ako se bo kralj Leopold povrnil na prestol. Vsi socialisti, ki imajo naslov državnega ministra, ga bodo odložili, prav tako pa bodo vrnili tudi vsa odlikovanja in od kralja ne bodo sprejeli poziva za sestavo kakšne nove vlade. Odklonili bodo tudi ministrske sedeže, ki bi jim jih ponudil kralj Leopold.

Mirovni načrt za Nemčijo

Vodstvo krščansko-demokratske stranke (CDU) v angleški coni Nemčije je v eni resoluciji pozvalo zapadne sile, naj izdelajo „mirovni načrt za Nemčijo“ in ga tudi takoj uresničijo. V zvezi s tem „načrtom“ predlaga CDU, da bi kreditne Marshallovega načrta v naprej izplačali in pospešili izvedbo Schumanovega načrta. CDU hoče s tem „mirovnim načrtom“ doseči zopetno oborožitev Nemčije, da bi tako „poživili upanje na bodočnost in na evropsko solidarnost“.

Belgijsko delavstvo se odločno upira povratku kralja Leopolda

V Belgiji se nadaljujejo stavke delavcev raznih panog belgijske industrije. Stavkali so rudarji, delavci industrije obutve in stekla, tramvajski in avtobusni uslužbenci in kovinarji. Stavko je objavila belgijska federacija dela v protest proti belgijski klerikalni vladi, ki si prizadeva, da bi se vrnil na prestol bivši kralj Leopold III.

V Liegen je bil tramvajski promet popolnoma ustavljen. Prišlo je do nekaterih spopadov med stavkajočimi in policijo. Tudi v drugih krajih v Valoniji je stavka skoraj popolna. Socialistični list „Le Peuple“ prinaša članek z velikim naslovom, kjer pravi, da stavka stotisoč delavcev.

Inozemske mladinske brigade na gradnji študentskega naselja v Zagrebu

Študentsko naselje v Zagrebu, ki je ena največjih delovnih akcij jugoslovanske mladine, bodo letos pomagali graditi tudi mladinci in mladinke iz 20 drugih držav. Računajo, da jih bo prišlo okoli 3000. Pred kratkim je v Zagreb prispela študentska brigada iz Avstrije, ki šteje 70 brigadirjev. Poleg teh so doslej prispele v Zagreb že mladinske delovne brigade iz Francije, Norveške, Danske in Holandske. Zdaj pa pričakujejo mladinsko brigado iz Italije in Zapadne Nemčije.

Francoska mladinska brigada „Jean Jaures“ dela v Zagrebu že od začetka tega meseca, ostale francoske brigade, ki štejejo 250 mladincev in mladink, pa so prispele nekoliko pozneje.

Fašističnim društvom vračajo od fašizma „zaseženo“ premoženje

Ze več kot pet let traja borba naših izseljencev za vrnitev njihovega lastnega premoženja, ki so ga jim poropali fašistični nasilniki, njih same pa pregnali v daljno tujino. Le z hudo silo so si nekateri priborili jim ukradeno premoženje nazaj, medtem ko drugi še vedno brez uspeha terjajo, kar je njihovo, ker jim oblasti še vedno nočejo priznati pravice do njihovega lastnega imetja. Nasprotno, nekdanji nacistični naseljenci, ki so postali po zaslugi fašističnega režima „lastniki“ domov naših pregnancev in se v pravem pomenu besede „polastili“ vsega, kar jim je bilo dosegljivega, se danes že drznejo klicati na odgovor od njih oropane slovenske gospodarje-izseljence, ter zahtevajo „poravnavo škode“ odnosno „vrnitev ukradenega“ orodja in kmetijske oprave, kot je to najnovejši primer, ko toži bivši najemnik tov. Prosekarja na Plešivcu nad Kotmaro vasjo. Tak paradokson pravnega pojmovanja je mogoč samo v državi, ki se na vse kriplje trudi, da bi ne samo potrdila pravilnost „pravnega postopanja“ nacistov, temveč tudi potrdila zločin nad oropanimi žrtvami fašizma. Da mora v takih okoliščinah nujno uspevati in se razpasti bujnarast novo porajajočega se fašizma, ni čuda. Zato se tudi ne moremo čuditi posledicam, ki izvirajo iz te načrtno ustvarjene pravne in politične miseriji.

Taka posledica je tudi primer, ki ga prinašamo danes v ilustracijo današnjih „pravnih“ in političnih razmer v Avstriji. Da se laže znajdemo v položaju, bomo orisali tudi zgodovinske okolnosti tega primera.

V nacistični ilegali je bilo okoli 1932 ustanovljeno v Volšperku velenemško šovinistično društvo „Kärntner Grenzland“, ki je bilo že tedaj legalno zbirališče vseh nacističnih elementov julijskega puča in kot nemško šovinistična ustanova v prvi vrsti naperjeno proti koroškim Slovincem. Tako se je to društvo tudi preselilo leta 1933. na Zablaško jezero v Podjuni, kjer je kupilo sprva ob jezeru parcelo za taborišče. Nekaj let kasneje pa je prodal društvu grof Orsini Rosenberg vse jezero za 15.400 šilingov.

To taborišče je služilo za časa prve povojne Avstrije kot shajališče nekkih telovadcev, ki so prihajali iz vseh krajev Avstrije (zato so to jezero tudi preimenovali v „Turnerse“) in se vezbali v raznih športnih panogah. Pozneje je postalo to taborišče takozvani „HJ-Erziehungslager“; v zadnjih letih pred zlomom fašizma pa sta se vezbala tam „Landwache“ in pa „Volkssturm“.

V tem taborišču se je ugnedil še za časa avstrijske republike kot vodja taborišča in učitelj za telovadbo neki sudetski Nемец iz Bratislave. Ime mu je bilo Karl Henck, bil je član NSDAP (že pred 1930) in se je predstavil leta 1938 kot oficir — ne vemo več tako natančno ali kot Unter- ali Obersturmbannführer — civilne SS in bil kot tak še istega leta tudi sprejet na Dunaju od samega „Führerja“, — kar pa med domačim prebivalstvom ni vzbudilo posebnega začudenja.

Skupno z drugimi nacisti je minila „težka ilegala“ tudi Hencku in odprla so se mu usta. Govorniški talent, kakoršen je bil, je znal slikovito pripovedovati, kako težka je predla društvu „Kärntner Grenzland“ v sistemu nobi, ko jim je „windischarsko“ prebivalstvo spet in spet nahujskalo policijo na vrat. Dolgočasno je bilo, če bi hoteli navajati vse njegove izjave o „trpljenju“ in borbi „Kärntner Grenzlanda“ za uresničitev svojega zaželjenega cilja — Tretjega rajha. Gotovo pa je bil med vsemi temi od sovražnih „Windischarjev“ „zatiranih“ Grenzlandovcev najbolj prizadet on sam, saj mu je vendar uspe-

lo dobiti v roke posestvo slovenskega gospodarja na Zamanjah, ki mu ga je kupilo omenjeno društvo „Kärntner Grenzland“ v letu 1936. Ko je torej zasijala svoboda v „nemško noč“, hvaležni voditelji Tretjega rajha tudi Hencka niso pozabili. Vsi, od Burekela, Klausnerja, Seiss-Ingarta, Kutschere, Maier Kaibitscha, Tschammer von Ostena, skratka vsi njegovi intimnejši prijatelji in „soborci“, so prihajali k njemu v goste in se sprehajali v taborišču in po njegovi, koroškemu Slovincu odkupljeni kmetiji.

Hitlerjeva doba in slava sta minili. Taborišče na Zablaškem jezeru je zasedla Jugoslovanska armada. Nacističnega življenja v njem je bilo konec.

Čas je šel dalje. Taborišče je prevzela angleška okupacijska sila in ga uporabljala vse do leta 1948 kot taborišče za okrevanje otrok iz IRO-taborišč na Koroškem in v ostali Avstriji. Pozneje pa je prevzelo upravljanje taborišča Prosvetno ministrstvo na Dunaju odnosno v njegovem zastopstvu tako imenovani „Bundessportverband“.

In končno se je sprožilo tudi vprašanje o pripadnosti premoženja taborišča. Toda rešitev tega vprašanja ni bila tako zamotana, kakor je to slučaj pri skoro vseh slovenskih izseljencih. Predvsem sta odločala pri „rešitvi“ tega vprašanja dva po-

membna činitelja. Iz „zmagoslavne“ Hitlerjeve vojske se je vrnil nacist Henck in pronacistično društvo „Kärntner Grenzland“ se je po nekaj letih previdnega in pozornega molka spet poživilo. Krmar in čoln sta se znašla; treba je bilo samo še vode in vetra. Tudi ta dva sta se našla. Od vseh naših izseljencev poznani „Rückstellungsgesetz“ in „novi“ politični duh „demokratske“ Avstrije sta pripomogla, da se je zgodil „pravni čudež“: Od fašizma „oropani“ fašist je rešil svoje osirotelo premoženje, „Kärntner Grenzland“ je dobil tem potom nazaj taborišče in jezero ter vse, zraven pripadajoče ozemlje (razen tistega, ki ga je leta 1939 vzel na prisilni razprodaji slovenskim kmetom iz bližnje okolice).

Kot poverjenik tega „rehabilitirane“ društva pa je nastopil spet SS-ovski oficir Karl Henck, da postane vodja taborišča, ki je nekdanj služilo dvomljivim telovadcem, nato vzgoji Hitlerjeve mladine in končno vezbanju zadnje Hitlerjeve vojne rezerve: Volkssturmu.

Ne vemo še sicer, če se bo tudi zdaj razvijalo v tem pravcu. Vsekakor vidimo za enkrat samo drugi začetek te slavne karijere tega taborišča. Opazovanje tega razvoja pa prepuščamo javnosti. Prav tako tudi komentar k tej zanimivi zgodbi, ki nazorno ilustrira razvoj političnega kurza, po katerem vesla „nova“ Avstrija v svoja stara obzorja.

Laži o pisatelju F. S. Finžgarju

Znano je, da je pisatelj Fran Saleški Finžgar, ki ga vsi Slovenci poznamo po njegovih delih, lepi knjigi in igrah, med fašistično okupacijo z razumevanjem spremljal in podpiral osvobodilno borbo slovenskega ljudstva, sedaj pa kot član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, pisatelj in urednik Mohorjeve družbe sodeluje pri graditvi jugoslovanske domovine.

Klevetniki jugoslovanske države pa so stalno na delu in v svojih lažeh iznajdljivi; tako so na primer v pariškem časopisu „La Croix du Dumache“ poročali, da so pisatelja Fran S. Finžgarja „njegovi domači komunisti aretirali in vrgli v zapor“ in dodali, da mora pisatelj Finžgar „še z osemdesetimi leti nositi verige“. Maja letos pa je laž ponovila kanadska revija „Le Bulletin des Agricultures“, ki je pisala, da „imajo danes komunisti osemdesetletnega Finžgarja v ljubljanskih zaporih“.

Ko je pisatelj F. S. Finžgar zvedel za to ogabno laž v zapadnem ti-

sku, je časopisu „La Croix du Dumache“ preko Društva slovenskih književnikov poslal naslednji protest:

„Vaš list objavlja v listu novelo Strici (Les Oneles) pisatelja Fr. Saleškega Finžgarja. V predgovoru k tej noveli trdi uredništvo, da mora ta osemdesetletni pisatelj, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, nositi verige. Taka neresnica je ali mistifikacija ali zloba. Pisatelj Finžgar je ves čas po osvoboditvi slovenskega naroda izpod jarma okupatorjev v Ljudski republiki Sloveniji na svobodi, deluje literarno kot umetnik in priobčuje razne članke v tukajšnjih listih in revijah.“

Ista neresnica je tudi v reviji „Le Bulletin des Agricultures“ (Montreal, maj 1950), češ da je ta pisatelj osemdesetletnik danes zaprt od komunistov v Ljubljani.

Podpisano društvo zahteva v svojem imenu in po naročilu avtorja, da te neresnice lojalno prekliče. — F. S. Finžgar s. r.“

Osvobodilno gibanje Filipincev „HUKBALAHAP“

Pred nedavnim je agencija Reuter prinesla vest, da na Filipinih operira okoli 20.000 oboroženih partizanov, pripadnikov kmečkega gibanja „Hukbalahap“, ki ima svoje organizacije na vseh filipinskih otokih in ki se oslanja predvsem na poljedelske delavce. Središče tega gibanja je na največjem otoku Luzonu. Številni člani „Hukbalahapa“ so čez dan poljedelci, ponoči pa partizani.

Filippini spadajo med najbolj naseljene in najbolj bogate predele sveta ter je zato naravno, da so se na njem večkrat menjali tudi gospodarji od Špancev preko Japoncev do Amerikancev.

„Hukbalahap“, ki je zelo malo poznano osvobodilno gibanje, je okrajševalnica za „Hunbong Bajan Laban Happon“, to je narodna protijaponska vojska, ki se je v letih od 1942 do 1945 hrabro borila pro-

Na svetu je 160 milijonov radio-aparatur

UNESCO je na željo pododbora za informacije in svobodo tiska pri Organizaciji združenih narodov objavila poročilo, iz katerega je razvidno, da so v vsem svetu našli nad 160 milijonov radio-aparatur in več kot 44 milijonov kinosedežev. V Združenih državah Amerike pride na tisoč prebivalcev 566 radio-aparatur. Velika Britanija pa je spet država, v kateri se bere največ časopisov. Na tisoč prebivalcev pride 570 časopisov napram 357 v Združenih državah Amerike. Dnevna naklada časopisov znaša v vsem svetu okoli 219 milijonov.

Pri proizvodnji večernih filmov so Združene države Amerike z letno 432 filmi na prvem mestu. Njim sledi Indija z 250, Japonska s 120, Francija s 106, Mehika s 84 in Velika Britanija z 71 filmi.

V Sovjetski zvezi izhajajo publikacije v 70 jezikih.

Zaporno povelje za voditelje japonske KP

V Tokiu je bilo izdano zaporno povelje za 9 voditeljev japonske KP. Med drugimi so s tem poveljem prizadeti Tokuda, Nosaka in Ito. Japonska policija, ki je dobila povelje, naj aretira Tokuda in druge voditelje KP, jih bo morala že iskati, ker so izginili pred približno enim mesecem.

Konec l. 1945 je Toni Kolantes, eden izmed poveljnikov „Hukbalahapa“, v svojem razgovoru z ameriškimi novinarji dejal: „Z japonskim sovražnikom in kvizlinško filipinsko policijo smo imeli okoli tisoč borb, v katerih smo pobili 25.000 sovražnikov. Ko so se izkrcali Amerikanci, smo imeli 22.000 vojakov.“

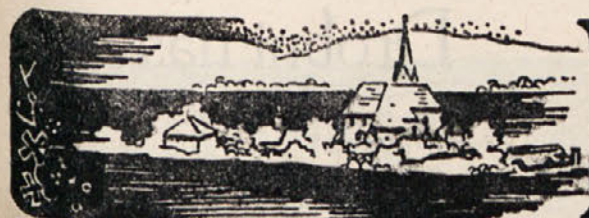
„Hukbalahap“ je svojo vojaško organizacijo in taktiko povzel po zgledu VIII. kitajske armade. V sestavi „Huka“ se je boril tudi kitajski odred, sestavljen iz Kitajcev, ki so živeli v Manili.

Na osvobojenem ozemlju so odred „Huka“ vzpostavili mestne BUDC (Združena obrambna organizacija), katerih naloga je bila, da so posamezne kraje branili pred sovražnimi napadi. Razen tega so ti odbori skrbeli za higieno, kulturno dviganje prebivalstva ter za konfisciranje lastnine japonskih kolaboracionistov, ki so jo potem razdeljevali družinam padlih partizanov. V tem času so ti odbori organizirali številne tečaje za odpravo nepismenosti.

Leta 1944 so enote „Hukbalahapa“ nadzorovale najvažnejše pokrajine v srednjem Luzonu, tik pred izkrcanjem ameriških čet pa so osvobodile še druge pokrajine, tako da so Amerikanci z lahkoto zavzeli Filippine. Načelnik štaba generala Kriegerja, poveljnika VI. ameriške armade, je izrazil priznanje partizanom „Huka“. Toda čim so se ameriške čete izkrcale, so dobile nalog, da še v teku borbe proti Japoncem razorožijo vse bore „Hukbalahap“. Tako nesramno ravnanje ameriških enot je vzbudilo veliko ogorčenje, tako da so celo sami ameriški časopisi pisali, da nosi odgovornost za tako nesramno politiko predvsem general McArthur in klika filipinskih fašistov, ki ga obkrožuje.

Vrhovni poveljnik „Hukbalahapa“ Luis Taruk in njegov pomočnik Kasto Aleandrino sta bila takoj zaprta pod obtožbo „uporništv“, a vojska je bila razpuščena.

Kljub temu je kmečko gibanje „Hukbalahapa“ nadaljevalo borbo proti ameriškim imperialistom in borbo za agrarno reformo. Kot vidimo iz zgoraj navedenega poročila agencije Reuter, se je pokret filipinskih rodoljubov tako razvil, da danes že same imperialistične agencije priznavajo, da šteje nad 20.000 partizanskih borcev.

Po naši zemlji

SPZ naznanja

Slovensko prosvetno društvo „Srce“ v Dobrli vasi vabi na kulturno prireditev, ki bo v nedeljo, dne 23. julija 1950, ob 15. uri, v Narodnem domu.

Na dnevnem redu: igra „Domen“
Vsi prijatelji slovenske prosvete pridite!

Zveza bivših partizanov Slovenske Koroške

opozarja vse partizanske invalide, vdove, politične pripornike in KZ-larje ter vse izseljence, ki so v posesti uradnega potrdila po § 4 (Amtsbescheinigung) ali izkaznice žrtvam (Opferausweis) in plačujejo mezdni davek (Lohnsteuer) ali dohodninski davek (Einkommensteuer), da imajo kot žrtve fašizma pri obeh vrstah davka precejšen popust. Vsi zgoraj omenjeni naj se s karto za mezdni davek (Lohnsteuerkarte), uradnim potrdilom oz. izkaznico žrtv in odlokom o invalidski stopnji (Versehrtenstufe) čimprej zglasijo na sekretariatu ZbPSK v Celovcu, Salmstrasse 6.

Istočasno pozivamo vse žrtve fašizma, katerim je bilo odklonjeno uradno potrdilo (Amtsbescheinigung) ali renta, da odklonilni odlok (Bescheid) takoj pošljejo na naš sekretariat.

sončna je vstajala šmarješka nedelja kakoršna mora biti. Vsa okolica se je odevala v svečano prazničnost. Množina barv na požetih in še zorežih njivah, na pokošenih travnikih, v zelenih gozdovih in temnih sencah je kmalu napolnila ozračje od enega obzorja do drugega. Ob žlirih zjutraj že so možnarji budili okolico iz spanja, strelji so se ponovili ob osmih, ko je vabilo v cerkev. Ob devetih pa se je iz cerkve razvila procesija in se pomikala na polje in okoli Gutovnikove njive nazaj proti cerkvi. Polja, gozdovi, šmarješki hribi in prazničnost dneva je ljudi dvigala nekam visoko, visoko, kjer se vsakdanje težave niso tako močno občutile in to je bilo lepo. Tako se je vila procesija ljudi, dobrih in manj dobrih, takšnih, kakoršne je izoblikovalo polje in hribi po katerih so hodili ter se borili s težavami vsakdanjega življenja in s svojimi nagnjenji, ki jih nosi vsak v sebi.

Tako so vsi, nekateri iz notranje

potrebe drugi iz navade, opravili in prisostvovali cerkvenim obredom in čakali, kaj bo prinesel popoldne, drugi del žegnanja, ki ga je pripravil gostoljubni gostilničar, Gutovnik, kajti od nekdanjega žegnanja tudi ljudska veselica z lepimi in tudi nelepimi navadami.

Kmalu se je iz gostilne oglasila godba in mladi svet se je izgubil tjakaj na ples. Viža za vižo se je vrstila in od plesalcev napolnjeni prostor se je zibal, znojil in paril. Bilo je le malo takih, ki niso šli plesat in kot bi bil raj nalezljiv, so vstopali še novi pari in se spuščali v vrlinec, tisti pa, ki niso plesali ali niso več imeli prostora, so kakor zamaknjeni gledali v vrtečo se gmoto. Ni pa seveda žegnanja brez brezmejnega uživanja alkohola, vse v čast praznika, in neizogibno je, da zavre tudi vroča kri in ni izkoreninjena nelepa navada, da se za prazen nič pretepajo in tako je moralo biti tudi v Šmarjeti.

Naši otroci so odpotovali na počitniško kolonijo v Jugoslavijo

V nedeljo, 16. julija že rano zjutraj smo imeli priložnost opazovati, ko so se zbirali iz Celovca in podželja otroci, da odpotujejo na počitniško kolonijo v Jugoslavijo. Vesele je malim žarelo z obrazov. Kdo bi se tudi ne radoval, ko pa imajo pred seboj lepo potovanje in bodo videli zanimivosti drugih lepih krajev in ljudi. Samo veselje in smeh jih je bilo, kmalu so se seznanili med seboj in kar težko čakali, da je odstopihal vlak proti Podrožici. Viharajoči robci in veseli klici „na svitanje“ so doneli, ko se je pričel vlak pomikati, dokler se ni oddaljil izpred oči. Ena skupina je odpotovala na sinje Jadransko morje, druga pa v planinski raj v Tolminske planine.

Velikovec. Smrtna prometna nezgoda. Dne 16. julija je voznik Luka Zima vozil s svojim osebnim avtom skozi Velikovec v smeri proti Celovcu. Ko je vozil skozi celovško predmestje, je skušal v istem trenutku

poštni nameščenelec Ferdinand Heimreich prekoračiti cesto. Pri tem ga je vozilo zgrabilo in treščilo s tako silo na tla, da je obležal z razbito lobanjo ter v nekaj minutah izdihnil.

Razpis

Slovenske prosvetne zveze

Celovec, Gasometerg. 10

Mladinci in mladinke, ki želijo obiskati srednje šole ali univerzo v Sloveniji, naj to javijo najkasneje do 30. julija t. l. na naslov: Slovenska prosvetna zveza, Celovec, Gasometergasse 10. Za prijavo je treba oddati lastnoročno napisano prošnjo z življenjepisom in opisom premoženjskega stanja staršev. Priloženo naj bo tudi zadnje šolsko spričevalo in, v kolikor jih že imajo, tudi potni list. Kdor pa tega še nima, naj takoj zaprosi zanj na pristojnem okrajnem glavarstvu.

Šmarjeta nad Pliberkom. Pravzaprav se je šmarješko žegnanje pričelo v soboto, ko so zazvonili k delopustu, kajti mogočno streljanje od cerkvice pri sv. Marjeti, spremljano z nekaterimi salvami možnarjev, je tudi daljni okolici naznanjalo, da bodo šmarječani obhajali svoj „črešnjev sejm“, ki jih pa žal letos ni. Streljanje so organizirali fantje, ki so po hišah zbirali denar za smodnik, ki se zdaj že dobi, ter so ga nabavili res precejšnjo količino, za pijačo so pa zvrgli skupaj, nekaj pa so še kmetje dali zastoj, da ne bi pri nabujanju trpeli žeje.

Kakor od rose okopana, čista in

108

„Tako je prav, saj ti zlodiji tako ne zaslužijo drugega! Po kaj pa hodijo k nam? Oni so nam vso župno skuhal, ki nas zdaj peče! In to jim je čisto prav! Če hočete, vam pridemo tudi mi pomagat! — Le dajte jim, da bodo pomnili, kdaj so hodili k nam!“

Pudlarju Rožeju je zdaj popolnoma upadel pogum; kakor premagan oven je obsedel na mestu in samo gledal.

„No, ali morda ni prav tako?“

„Seveda je skoraj prav... in čisto prav je!“ je odvrnil Rožej z vidnim olajšanjem. Nenadoma se mu je ta možnost, na katero prej še mislil ni, zazdela čisto pametna. Po kratkem pomisleku se ji je že sam začel smehljati.

In smehljati se ji je zmeraj bolj...

Po kaj je prav za prav prišel, ni več izdal, niti pri zlahti v Močivju,

kamor je došel na večer v Šantačevem spremstvu.

V Močivju so ga sprejeli s tako prisrčno žalostjo, s tako iskrenim sočutjem, da mu je takoj izginil tisti strah, ki ga je mučil doslej. Vsi skupaj pa niso mnogo govorili o tem, kar jih je tiščalo.

Rožej, ki je že od Nicnarja prišel malo nalit, je v Močivju pil dalje. Tu je bil na mizi mož. Rožej je bil sicer vaje pijake in se zlepa ni seditel, toda smolovec, zmegan z lesnačevcem, ga je vrgel. Bilo je že zdavnaj čez pol noč, ko sta s Šantačem, ki se ves čas ni ganil od njega, vsa trda obležala na snopju, ki so ga domači zavlekli v izbo. Šele ko sta skoraj v popolni kvami ležala drug ob drugem pod eno in isto odejo, je zažepetal Rožej svojemu tovarišu: „Ti, zakaj mi je pa Pipan rekel, naj grem k Stanetu, če pri Nicnarju ne bom nič opravil...?“

„Tega ne vem!“ je odvrnil Šantač s priprostim, navadnim glasom.

„Po kaj te je pa Pipan prav za prav poslal?“

„Tega ti ne povem!...“ se je Rožej zadovoljno zakrehtal, a takoj zahrllil.

Šantaču se je zdaj začelo svitati; ni hotel zaspali, preden ni razvozlat vozla.

Rožej bi moral drugi dan že opoldan na šiht, a se je šele proti popoldnevu prebudil v Močivski izbi. Imel je torej plavega — po dolgem času spet enkrat...

Toda zastoj se je oziral na ono stran, kjer je sinoči ležal Šantač — ležal je sam.

„Kje pa je Šantač?“ je ves začuden vprašal družino. „Saj je bil vendar pijan kot jaz —“

„Tega nihče ne ve... vstal je zgodaj in se izgubil.“

Že ob prvem svitu je Šantač potrkal na okence Nicnarjeve kamre in ko je Nicnar pritisnil zaspano lice na šipo, mu je Šantač zaklical:

„Ti, zdaj pa vem, zakaj je bil Šantač drugič pri Dudašu.“

Priprave za sprejem mednarodne komisije niso šle tako gladko od rok, kakor so si bili predstavljali Pipan in tovariši.

Najprej je zanje izvedela domača oblast in je znane pripravljalec poklicala na občino. Občina in žandarmerija sta od okrajnega glavarstva v Velikovecu dobili navodilo, naj ob prihodu komisije skušajo preprečiti vsako ljudsko zbiranje, vse manifestacije za nedeljivo Koroško. Toda to naj dosežeta zlepa z povečano protikoroško propagando. Če bi se take

manifestacije ne dale prepričati, potem ne smejo javno, z oboroženo močjo nastopati proti njim.

Gerent, tajnik Kožuta in drugi nacionalisti sicer niso te odredbe razumeli in so jo preklinjali vsi od kraja, a ravnati so se morali po njej.

Zato so takoj poklicali znane organizatorje na občino in jim grozili z najbolj črnimi posledicami. Ti so mirno poslušali grožnje in zmerjanje, saj so iz Celovca imeli zagotovilo, da se jim zadelj tega še las ne bo skrivil.

Mnogo huje kot z domačimi oblastni je bilo z ljudstvom samim.

Najprej so seveda odpovedale organizacije na Lešah, v Mežici in v Črni. Potem so se čisto nepričakovano začeli kujati purgarji. Ljudje, ki so bili znani kot zagrizeni Nemci ali pa nemčurji, ki so ob vsaki najmanjši priložnosti izobežali frankfurta-ricerice — in teh ni manjkalo na nobenem spisu nemško nacionalnih raznarodovalnih organizacij — so se izvijali iz besedami:

„Da, izborna ideja — taka demonstracija! Na mirovni konferenci bodo vsaj vedeli, da hočemo ostati pod Avstrijo! — Toda... stvar je prekleto kočljiva... Oblasti... Razen tega mi je malo težko... pri meni pijejo vsi Sokoli... pri meni vsi učitelji in uradniki... Jaz sem posestnik in kdo ve, kaj vse se lahko izcimi...? Najlažje izpeljete to stvar vi... delavci — vam nihče nič ne more vzeti...“

Strojanci in Zelovčani so sicer obljubili, da bodo prišli, a tudi tam so

Odredba deželne vlade za zatiranje koloradskega hrošča (krompirjevca)

Na podlagi § 23 zakona z dne 21. januarja 1949 o zaščiti kulturnih rastlin se odreja:

§ 1 1. Vsak, kdor razpolaga z zemljišči, stavbami, prevoznimi sredstvi in rastlinami, je dolžan javiti vsak pojav ali znak pojava koloradskega hrošča županu tiste občine, v kateri se je pojav ugotovil. Ta dolžnost velja predvsem za lastnike, najemnike in užitnike (Fruchtgenießer) zemljišč, stavb, rastlin in prevoznih sredstev, dalje za osebe, ki obrtoma rastline in rastlinske proizvode shranjujejo. Enaka dolžnost velja tudi za nastavljenca kmetijskih zavodov, organe javne varnosti, tržno policijo in za prisežene poljske čuvaje.

2. Župan mora prijavo dostaviti nemudoma na merodajna mesta.

§ 2 1. Zaradi učinkovitega zatiranja krompirjevca odredi oblast posebne dneve pregledovanja, ob katerih je treba glede na koloradskega hrošča temeljito pregledati vsa zemljišča, na katerih raste krompir, paradižnik, jajčevci in grenkoslad.

2. Okrajna upravna oblast lahko po potrebi določi še dodatne dneve pregledovanja za ves okraj ali samo za dele tega.

3. V primeru neugodnega vremena se mora pregledovanje izvršiti naslednjega dne.

§ 3 1. Za izvedbo pregledovanja morajo občine organizirati pod vodstvom posebnega voditelja posebne skupine (kolone) ter morajo imenovati že enega krajevnega pooblaščenca za zatiranje koloradskega hrošča. Po potrebi dajejo temu enega ali več namestnikov.

2. Krajevnomu pooblaščenca je poverjena naloga izvajanja pregledovalne akcije pod vodstvom župana, ki je za izvedbo pregledovanja odgovoren.

3. Zbiranje in pobiranje hroščev, njegovih ličink in jajčec izvaja kolona. Za površino 10 hektarjev, katero je treba pregledati, se mora za določeno iskanje imenovati 12 do 15 oseb.

4. K pregledovanju njiv oz. nasadov zamore župan ob upoštevanju sposobnosti in poklicnega dela pritegniti vsakogar oz. sleherno osebo.

§ 4 1. Mesta na katerih so bili najdeni hrošči, njegove ličinke ali jajčeca, se morajo vidno znamenovati; potrebne ukrepe za zatiranje izvajamo po navodilih kmetijske zbornice potom tozadevnih združenih organov ali pa potom zakonito neposredno obvezane osebe na njene stroške. Dolžnost lastnikov (posestnikov), najemnikov, užitnikov in drugih, ki upravičeno razpolagajo z napadenimi kulturami, je, da vršijo pomožno službo in po potrebi dostavijo sposobne delovne moči.

2. V okolju najmanj pol kilometra od napadene mesta se morajo po navodilih kmetijske zbornice požkopiti vsa zemljišča, na katerih raste krompir, paradižnik, jajčevci ali drugi razhudniki. Škropljenje morajo izvesti, v koliko ni drugače odrejeno, lastniki napa-

denih zemljišč ali drugi upravičeni užitniki teh, ki se v ta namen zamorejo poslužiti posebej za škropljenje usposobljenih in izurjenih podjetij, n. pr. združenih organizacij za zatiranje.

§ 5 Tehnično vodstvo glede obrambe pred hroščem potom pregledovanja in iskanja je poverjeno deželni kmetijski zbornici z njenimi podorganizacijami (okr. kmet. zbornicami).

§ 6 Kdor bi prekršil to odredbo, bo kaznovan po § 20 zakona z dne 21. januarja 1949 glede zaščite kulturnih rastlin in L. G. B. Nr. 12. Zakon predvideva kazni do 1000 šil., v primeru ponovitve prestopka in velike, vsled tega nastale škode, pa tudi do 2000 šil.

Namakanje travnikov

Suša v začetku letošnjega poletja je privedla marsikaterega kmetovalca na misel, da bi, kjer je naravna možnost dana, travnike namakal. Pri tem **poljtnem namakanju** gre predvsem za poživitev rastlin.

Ker je treba vsako stvar napraviti s preudarkom, da ne bo še več škode kot koristi, moramo tudi poletno namakanje opraviti po določenem načrtu. Po košnji pustimo namreč travnike 8 do 14 dni povsem suhe, da se strnišče spet zaceli. Podnevi namakamo le, če je oblačno, drugače pa samo ponoči in sicer na ta način, da 10 do 14 dni po košnji namakamo močnejše 6 do 8 noči, pozneje pa, kakor je pač vreme, samo vsako peto do šesto noč.

Popoln uspeh pri namakanju travnikov dosežemo:

1. Če med namakanjem in odvajanjem namakalne vode večkrat menjamo.

2. Če namakamo v splošnem le tedaj, ko je voda toplejša od zraka.

Važnejše kot poletno je **jesensko namakanje**. S tem travnike tudi gnojimo, ker imamo na razpolago vodo, ki je bogata na gnojilih. Z jesenskim namakanjem moramo pričeti že v začetku meseca oktobra ali konec septembra. Voda je v tem času bolj topla kot zrak, zato se trave pred zimo **dobro vkoreninijo**. Na

lahkih zemljah prenehamo z namakanjem po 10 do 12, na ilovnati zemlji pa po 4 do 6 dneh, nato pa po 10 do 14 dneh spet lahko pričnemo z namakanjem. Brž ko nastopi mraz, moramo z namakanjem prenehati.

Pri **pomladanskem namakanju** moramo ravnati mnogo previdneje. Na pomlad je voda spočetka toplejša od zraka, zato namakamo v začetku pomladi prav tako kakor jeseni. Ko pa postane zrak toplejši od vode, je ob jasnih dnevih namakanje škodljivo, ker se zmanjša toplota zemlje. Če so spomladanski dnevi topli in jasni, namakamo zgodaj zjutraj, zvečer ali ponoči, podnevi pa samo, če je oblačno. Po aprilu pa namakamo po potrebi samo toliko, da se zemlja primerno ovlaži. Na travnik spustimo vodo vsakih 6 do 8 dni po 12 do 24 ur. Deset do štirinajst dni pred košnjo pa moramo z namakanjem nehati.

Če upoštevamo, da potrebujejo travniške rastline okrog 600 kg vode za tvorbo 1 kg suhe organske snovi, nam postane jasno, kako važno delo po košnji je namakanje travnikov. S pravilnim namakanjem povečamo pridelke do 100 metrskih stotov in še več na hektar.

Delne slabe uspehe moramo pripisovati temu, da **ne namakamo v pravem času** in da **ne skrbimo za odtok** namakalne vode. S tem zamož-

Drobni nasveti

Kaj napravimo, ako krava sama sebe izmolze? Da se krava sama sebe izmolze, je razvada, katero le težko odpravimo. Proti tej razvadi uporabljamo lesen **ovratnik** s tako dolgimi prečkami, da žival z glavo le omejeno seže nazaj in da ne more doseči vimena. Uporabljamo tudi uzdo z ostrimi žičnimi bodicami nad nosom, s katerimi se krava pri vsakem poskusu izmolzenja vbode. Dalje uporabimo proti opisani razvadi gost nagobčnik. Vsi ti ukrepi pa šestokrat nimajo trajnega uspeha in predstavljajo pogostoma le trpinčene živali. Star, preizkušen živinorej svetuje proti navedenemu izmolzenju naslednje, baje zanesljivo sredstvo:

Seske namažemo s svežim volovjim žolčem (ali pa z nepremočno kreolinovo raztopino) ter ponavljamo to nekaj dni. Krava poskuša samo par krat, da bi se izmolzla, čim pa čuti grenak okus vsled namaza, se po nekaj dneh odvadi izmolzenja. Ne smemo pa pozabiti seske pred vsako molžo temeljito očistiti, po molži pa spet namazati, dokler se krava ni odvadila izmolzevanja.

Jesih se mi v steklenici skali. Kako naj ga očistim? Dolijte v steklenico jesiha 2 do 3 kavine žličke sladkega mleka in zmešajte, pustite stati in odlijte čez 24 ur čisti jesihi previdno v drugo posodo. Jesihi se bo namreč med tem časom očistili in kar je bilo gostega, se bo usedlo na dno.

virjamo zemljišča. Z napačnim namakanjem odvezamemo zemlji zrak in dušik. Trava s takih travnikov zgubi na okusu, postane kisle in ima manj redilnih snovi.

V splošnem pa je priporočljivo namakanje travnikov povsod, kjer je to mogoče, toda namakanje naj bo preudarno in načrtno, pa bomo vedno dosegli tudi zaželjeni uspeh.

Ob oblačnem vremenu, najbolje po dežju, bomo namakali travnike, kjer so na razpolago že posebne do točne naprave s pločevinastimi gnojilnimi cevmi, tudi z gnojnicco. Če še nimamo takih naprav, bo treba gnojnicco razvoziti v sodu. To delo pa je po košnji ob primernem vremenu najbolj uspešno. Poznejše, predvsem pa zimsko namakanje z gnojnicco je skoraj brez vsakega uspeha in nalaga samo prazen trud in delo, v kolikor to ni potrebno za golo izpraznitev gnojnične jame.

KOČUŠKI

bile nasprotno sile z vso vmeno na delu. Jazbina se bo izfizičala vsa, kakor kaže...

Zdaj so torej z malimi izjemami ostali le še perzonali. Pa tudi tukaj se je motalo. Pipan, Abšnar in drugi so pritiskali na najvplivnejše delavce, naj napno vse sile in spravijo delavstvo na noge. Vendar je marsikateri vplivni član organizacije skomignil z rameni in se izgovarjal: „Preteglja reč... Kdo ve, kaj se bo iz tega izkuhalo...“

Ali pa celo:
„Da, za republiko sem že, in vrag naj nosi Srbe nazaj na Balkan... Toda kdo ve, če je to prav, kar se dela? Meni se zdi, da se vozimo za celovško gospodo...“

Delavec Tresk pa je takole govoril:

„Čakat tisto komisijo? Mene bi bilo kot delavca, kot socialista sram, da bi se hodil klanjat tej kapitalistični gospodi! — Jaz sem komunist.“

Najhujše je bilo to, kar je Pipan doživel pri svojem starem sobojevniku, sedaj novem mojstru Predaniku.

„Na mene ne računajte!“ mu je rekel odločno in kratko. „Zdaj sem mojster — saj veš, imam obveze in

ozire. Podjetje me je nastavilo s privolitvijo državnega nadzorstva!“

„Ali si zatajil, kar si bil?“ mu je Pipan zabrusil s pikrim glasom.

„O tem ni govora, dragi sodrug! Jaz sam ostanem, kar sem bil — saj sem še član naših organizacij in bom to tudi ostal. Toda ne zdi se mi pametno, da bi se vtikal v take stvari. Komaj sem dobil pošteno stanovanje in komaj sem utegnil družino pošteno obleči...“

„Izdajalec!“ si je mislil Pipan, ko ga je zapuščal.

Približno tako je bilo z vsemi mojstri in starimi uradniki.

Posledica je bila, da se je določenega dne zbrala na licu mesta sicer precejšnja, toda veliko premajhna skupina ljudi, ki so že dve uri pred prihodom čakali na razmejitveno komisijo. Več kot dve tretjini je bilo ženskih in otrok; perzonali so bili razmeroma še dovolj dobro zastopani, a purgarji slabo, kmetov pa skoraj sploh ni bilo. Nekaj ljudi je bilo iz Zelovca; iz Strojne štiri kmetje, ki so po naključju že nekaj dni povivali po trgu in so jih agitatorji privlekli zastopati Strojno, čemur so se pijano razpoloženi Strojanci z navdušenjem odzvali... Iz Jazbine sta

bila le dva — lastnik Stana in pa Karpuhov Šantač, ki pa sta se vide-la žele na demonstraciji. Strojanci so se zavalili v breg in zbijali pijane šale.

„Kadar pridejo, hoste morali utihniti!“ jih je poučeval tajnik Abšnar.

„Bomo, bomo...! Moj duš!“
Koroške in rdeče zastavice so se mešale s puščelci rož in zelenja — tudi Strojanci so dobili vsak po eno koroško zastavico.

Slednjič so se na ovinku ceste prikazali trije avtomobili, ki so se počasi bližali množici. Ta je takoj od vseh strani pritisnila na cesto in jo popolnoma zaprla.

„Hoch ungeteiltes Kärnten!“ „Mi hočemo plebiscit!“ je vpila množica, po večini izkreno misleč, da je to v interesu delavskega razreda in da nastopa za pravično stvar.

Od vseh strani so mahale zastavice in puščelci.

Avtomobili, velike prostorne limuzine, so se morali ustaviti. V prvem avtomobilu so sedeli vojaški predstavniki komisije, med katerimi sta bila tudi zastopnika jugoslovan-

ske in avstrijske vojne sile. V drugem so sedeli trije člani razmejitvene komisije, a v zadnjem avtomobilu je sedel en sam par: debel staruhast civilist in mlada naljžpana ženska.

Komisija je bila v očitni zadregi; mogoče jo je demonstracija presenetila v tem delu koroške dežele, ki je bil že skoraj izven razmejitvenih kombinacij, mogoče jo je presenetila zaradi tega, ker ji je ta del bil opisan kot povsem slovenski kraj, ki se je že odločil za Jugoslavijo. Zato so iz vseh avtomobilov zrle samo začudene, skoraj nejevoljne oči.

„Hoch! Heil ungeteiltes Kärnten! Mi hočemo plebiscit!“ so vpili glasovi.

(Dalje)

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. France Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celevec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4. Za vsebino odgovarja: France Kočušnik. Tiskar: Rebitschek & Co., Wien VIII., Hernalsergürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschießbach 17.